

С Т А Н О В И Щ Е

от

д.изк.н. Петер Кънчев Цанев

професор в Националната художествена академия, София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен

Доктор

по научна специалност

„Изкуствознание и изобразителни изкуства“

Автор:

Десислава Иванова Денева

Тема:

АРТТЕРАПЕВТЪТ КАТО ХУДОЖНИК

Съвременни концепции и практики

Научен ръководител: проф. Петер Цанев

Общо описание на представените материали

Автор на предложения за рецензиране дисертационен труд е Десислава Иванова Денева – докторант свободна форма на обучение към катедра „Психология на изкуството, художествено образование и общообразователни дисциплини“ в Националната художествена академия.

Представените материали и документи от Десислава Денева отговарят на необходимите изисквания.

Дисертационният труд е с размер 180 страници и съдържа въведение, пет части, епilog, библиография, приложение с албумна част от 40 страници, в която са представени 105 илюстрации.

Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на разработвания в дисертационния труд проблем има съвсем конкретна теоретико-практическа насоченост, която е обусловена от големия интерес през последните две десетилетия към вазимоддействието между психологията и изкуството.

Научният труд е посветен на ролята на арттерапията като област, която се явява една от най-интересните и противоречиви пресечни точки на взаимодействие между психологическите науки и изкуството.

Основните цели и задачи на дисертацията са фокусирани върху необходимостта от поставяне на арттерапията в адекватен художествен контекст.

Двете основни задачи на дисертацията могат да бъдат резюмирани по следния начин:

1. Първата задача е свързана с проучване на сложната автотерапевтична ситуация, в която попада всеки психотерапевт в ролята на художник и всеки художник в ролята на психотерапевт в свръхпсихологизираната среда на арттерапията.
2. Втората и основна задача на дисертацията е свързана с изследване на въпросите, които възникват, когато поставим художника-арттерапевт в противоречивия контекст на съвременната система на изкуството.

Познаване на проблема

Дисертацията прави цялостен исторически анализ на явлениято арттерапия като психологически, културен и художествен феномен, който е все още недостатъчно проучен именно като важна част от развитието на Западния модернизъм през първата и втората половина на XX век.

Дисертацията изследва в дълбочина най-новите факти, интерпретации и изследвания, които тематизират възникването на арттерапията по отношение на нейната релация с определени психологически теории, духовни практики, реформаторски образователни модели и авангардни художествени експерименти.

Методика на изследването

В процеса на изследването са използвани културноисторически подходи, историографски и сравнителен анализ, методи от областта на феноменологията и символната херменевтика..

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Съществен принос на дисертацията е оригиналният авторски анализ на материалите, провокирани от публикуваната за първи път през 2009 година знаменитата Червена книга на Карл Густав Юнг (1913-1930).

Предложен е нов поглед към различни психологически, художествени и естетически категории в дисциплинарното поле на арттерапията

Научните и научно-приложните постижения на дисертационния труд са подходящи и приложими за внедряване в едновременно в арттерапевтичната и в художествено-педагогическата практика.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите отразяват теми и идеи, които имат пряко отношение към проблематиката на разглеждания дисертационен труд и представят важни резултати от извършената изследователска работа..

Особено ценен, според мен, е подходът, който се съдържа в статията „Процесът Арттерапия в проявлението културен феномен, съвременни хуманитарни концепции и практики в образованието“ от 2017 година. Тази статия повдига актуални въпроси за връзката на художественото образование с арттерапевтичните аспекти на творческия процес.

Също така докладът „Карл Густав Юнг в своя автоарттерапевтичен опит – динамичност и смелост“, изнесен на Първата международна конференция по арттерапия, организирана от Националната художествена академия в Бургас през октомври 2018 година, предлага интересна гледна точка, свързана с идеите на Юнг за „активното въображение“ и „транседентната функция“ като базисна първооснова за историческото възникване на арттерапията..

Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата отговарят напълно на структурата и параметрите на дисертационният труд.

Афторефератът е направен според изискванията на съответните правилници и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Лични впечатления

Моите лични впечатления за докторанта са свързани с високата отговорност и много задълбочения подход към всеки един етап и детайл от теоретичното проучване и реализирането на изследването.

Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам при възможност бъдещото публикуване на материалите в книжен или електронно достъпен формат.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение смятам, че научната стойност на предложения дисертационен труд е безспорна и отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен “Доктор”.

12. 06. 2019 г.

проф. д.изк.н. Петер Цанев